

Motion:

Strängnäs behöver billiga och bra bostäder - Underlätta för Kooperativa lösningar på dagens bygg- och bostadsutmaningar

Kommunfullmäktige 9 mars 2026

I Sverige har vi en dåligt fungerande bostadsmarknad. Avstannat byggande, höga byggpriser, höga räntor, höga hyror, social segregering, svårigheter för ungdomar att komma in på bostadsmarknaden samt betydande inlåsnings effekter. Detta försvagar kommunernas utveckling och är därmed en viktig samhällsutmaning. En annan utmaning är en åldrande och mer vårdkrävande befolkning. I Strängnäs flyttar våra ungdomar och unga vuxna som inte hittar billiga bostäder härifrån. Vi behöver ju istället, i stark konkurrens med andra kommuner, locka hit många ungdomar och unga vuxna som vill arbeta inom vård och omsorg. Men eftersom Strängnäs saknar billiga lägenheter främst för ungdomar, unga med låg inkomst och äldre med låg pension, så får vi inte heller till de viktiga flyttkedjorna. Hur stor är Strängnäs attraktivitet då?

Vad Strängnäs behöver är en bostadsmarknad som gör att fler kan hitta en bostad med en överkomlig hyra. Då löser vi samtidigt flera stora samhällsproblem. Men hur gör vi det, när kommunens bostadsbolag inte får bygga utan vinst och marknaden inte ser lönsamhet i att bygga billigt?

Jo, en lösning är Kooperativa bygg- och bostadslösningar, som syftar till att skapa bostäder utan vinstintresse. I Sverige har det byggts kooperativt i drygt 100 år. Prismässig åtkomlighet, bryta segregation, psykisk ohälsa, ofrivillig ensamhet, sänkta kostnader genom att dela, leva hållbart tillsammans, bygga ekobyar, bygga hållbart och vackert. Där även det kommunala bostadsbolaget kan gå in som delägare och samverka för att sedan blockuthyra efter färdigställt projekt. Detta är bara några fördelar och möjligheter som kan uppnås med kooperativt byggande och boende.

Kommunstyrelsens ordförande i Nyköping Urban Granström, berättade om Nyköpings lyckade kooperativa byggande på Svensk Kooperations Webinarium kommun den 17 september 2025: Hur Nyköpings kommun drog lärdom hur "helt väsentligt det är att kommunen stöttar det lokala engagemanget." Urban Granströms slutord var: "Kommer det liknande projekt är vi intresserade av att göra det igen."

Ett exempel på hur man kan bygga klimatpositiva hus är ett byggprojekt som tidningen ETC:s byggföretag driver. Man finansierar husen genom att privatpersoner sparar i B-aktier och företag eller föreningar sparar i pantbrev i företaget. Man har under några år byggt hyreshus i Västerås, Växjö och Malmö. Från torp med växthus till tre- och tiovåningshus. ETC lånar ut ritningar gratis till kommuner som vill bygga deras hus i allmännyttans regi samt kan även bidra med hjälp.

Vänsterpartiet yrkar därför på:

1. Prioritera kooperativt byggande i samband med markanvisningar.
2. Skapa ett uppdrag som kontaktperson i kommunen med fokus på kooperativt byggande stöd och råd samt samarbete med så kallade projektlotsar.
3. Öppna upp för kommunal borgen i samband med kooperativt byggande och gå ut med information om möjligheterna på kommunens hemsida.
4. Ge Strängnäs bostad i uppdrag att starta en projektgrupp med fokus kooperativt byggande.

Ted Danson

Yvonne Knuutinen

Merja Kylmämaa

Vänsterpartiet